

بسمه تعالی

معاونین محترم تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ...

با سلام و احترام:

احتراما" به استحضار می رساند در راستای تحقق اهداف عالی ارتباط دانشگاه با صنعت و تقویت زیرساخت های دانشگاه نسل سوم، «پنجمین فن بازار ملی سلامت» در تاریخ های ۱۶ و ۱۷ آبان ماه ۱۳۹۸ توسط دانشگاه علوم پزشکی زاهدان، دانشگاه علوم پزشکی تهران و دبیرخانه دائمی فن بازار سلامت با شعار "دانشگاه نوآور، رونق اقتصاد سلامت" در تنها بندر اقیانوسی ایران، جاپهار، برگزار خواهد شد. بخش های مختلف فن بازار به شرح ذیل اعلام می شود:

- ۱- نمایشگاه فن بازار با مشارکت هسته های نوپا و شرکت های دانش بنیان برای ارائه فناوری به مشتریان از صنایع، سازمان های کارفرمایی مربوطه، صندوق های سرمایه گذاری بخش های مختلف دانشگاهی، بیمارستانی و صنایع در فضای حدود ۱۰۰۰ متر مربع.
 - ۲- پنل های تخصصی در موضوعات آموزشی پژوهشی و فناوری
 - ۳- فراخوان ایده های محصول محور در حوزه های مختلف سلامت با اهدای جوایز به برگزیدگان ایده به صورت نقدی، تا ۱۰۰ میلیون ریال.
 - ۴- مسابقه دانشجویی با اهدای جوایز به برگزیدگان تا مبلغ ۱۰۰ میلیون ریال.
 - ۵- حوزه بین الملل با حضور سفیران فناوری (دانشجویان بین الملل و هیات های تجاری).
 - ۶- نیازهای فناورانه صنعت (Reverse pitch)
- پیرو جلسات ویدئوکنفرانسی و حضوری با نمایندگان محترم دانشگاه های سراسر کشور، طبق تصمیمات اتخاذ شده، خواهشمند است ترتیبی اتخاذ فرمایید تا قبل از تاریخ ۹۸/۷/۲۷ در خصوص موارد زیر اقدام مقتضی صورت گیرد:
- یک تیم دانشجویی ۴-۶ نفره به همراه یک سرپرست ترجیحا هیات علمی، بر اساس موارد مندرج در سایت رویداد به آدرس www.htcd.tums.ac.ir/5htm98 برای شرکت در بخش مسابقه دانشجویی به دبیرخانه معرفی گردد.
 - تکمیل و ارسال فرم ایده های محصول محور توسط اعضا هیئت علمی، کارکنان، دانشجویان و سایر افراد دارای ایده.
 - ثبت نام هسته ها و شرکت های دانش بنیان دانشگاه در سایت رویداد بخش غرفه های نمایشگاهی فن بازار صورت پذیرد.
 - اطلاع رسانی و دعوت از تمامی اساتید، محققان و دانشجویان آن مرکز محترم و تمامی واحدهای تابعه برای مشارکت هرچه بیشتر در این رخداد مهم فناورانه صورت گیرد.
- برای کسب اطلاعات بیشتر در خصوص برنامه های رویداد، ایاب و ذهاب، اقامت و ثبت نام به پایگاه www.htcd.tums.ac.ir/5htm98 مراجعه و یا در صورت لزوم با شماره ۶۶۸۹۱۱۷۴ - ۶۶۸۷۱۲۵۹ - ۰۲۱ داخلی ۱۰۱ تماس حاصل فرمایید. ضمنا" پوستر رویداد، مسابقه دانشجویی و ایده های محصول محور به پیوست ارسال می گردد.

دکتر رضا ملک زاده

دکتر رضا ملک زاده

دکتر رضا ملک زاده

۹۸/۷/۱۵

بسمه تعالی

رؤسای محترم دانشگاه های علوم پزشکی کشور

رئیس محترم انستیتو پاستور ایران

رئیس محترم سازمان انتقال خون ایران

رئیس محترم دانشگاه علوم پزشکی ارتش

رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی

رئیس محترم دانشگاه علوم پزشکی تربیت مدرس

رئیس محترم جهاد دانشگاهی

رئیس محترم جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران

رئیس محترم مرکز آموزشی، تحقیقاتی و درمانی قلب و عروق شهید رجایی

رئیس محترم سازمان پزشکی قانونی کشور

رئیس محترم دانشگاه پیام نور

معاونین محترم تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ...

با سلام

احتراما پیرو نامه شماره ی ۷۰۰/۱۴۹۵/د مورخ ۹۸/۴/۱۸ همانگونه که مستحضرید، در آموزش های مربوط به حوزه علوم پزشکی، از حیوانات آزمایشگاهی به نحو چشمگیری استفاده می شود و گاهی اوقات گزارش های نگران کننده ای نیز در خصوص عدم توجه به استانداردهای اخلاقی و نحوه صحیح استفاده از این حیوانات منتشر می گردد. حال آنکه بیش از بیست سال است که در مراکز علمی آموزشی معتبر دنیا در بیشتر موارد از نرم افزارهای جایگزین استفاده می شود که کارایی بسیار بالایی در افزایش کیفیت آموزش دانشجویان حوزه های علوم پزشکی دارند. در حال حاضر گروه فیزیولوژی و فارماکولوژی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کرمان نرم افزار شبیه سازی حیوانات آزمایشگاهی PhysioEX9.1 را خریداری کرده که از مهرماه سال جاری جهت تدریس در این دانشگاه مورد استفاده قرار گرفته است. با توجه به اعلام آمادگی این دانشگاه مبنی بر همکاری با سایر دانشگاه ها، دانشکده ها و مراکز علمی آموزشی، خواهشمند است جهت کاهش استفاده بی رویه از حیوانات آزمایشگاهی و آزارهای بی مورد آن ها و امکان استفاده از نرم افزارهای جایگزین، دستور اقدام مقتضی صادر فرمایید. پیشاپیش از همکاری و مساعدت جنابعالی سپاسگزار می گردم.

دکتر احسان شمسی گوشکی
دبیر کمیته ملی اخلاق
دربزه های زیست پزشکی

کسر
رئیس مرکز ملی اخلاق
۹۸۱۷۲۰

بسمه تعالی

رؤسای محترم دانشگاه های علوم پزشکی کشور
رئیس محترم انستیتو پاستور ایران
رئیس محترم سازمان انتقال خون ایران
رئیس محترم دانشگاه علوم پزشکی ارتش
رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی
رئیس محترم دانشگاه علوم پزشکی تربیت مدرس
رئیس محترم جهاد دانشگاهی
رئیس محترم جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران
رئیس محترم مرکز آموزشی، تحقیقاتی و درمانی قلب و عروق شهید رجایی
رئیس محترم سازمان پزشکی قانونی کشور
رئیس محترم دانشگاه پیام نور
معاونین محترم تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ...

سلام علیکم

احتراما با توجه به ابهامات مطرح شده از طرف دانشگاه های علوم پزشکی کشور در خصوص " مصوبه کمیته ملی اخلاق در پژوهش در جهت ارتقاء رعایت استانداردهای اخلاق در پژوهش های علوم پزشکی در جمهوری اسلامی ایران " و نیز سایر مصوبات، به استحضار می رساند؛

✓ طبق بخشنامه معاونت تحقیقات و فناوری وزارت متبوع، از ابتدای سال ۱۳۹۴ صدور مصوبه و کد اختصاصی اخلاق در پژوهش پس از اخذ تاییدیه ی علمی، برای کلیه طرح ها و پایان نامه ها توسط کمیته های اخلاق اعتباربخشی شده، با توجه به چارچوب ابلاغ شده، الزامی شده است. این الزام شامل همه انواع طرح ها از جمله HSR، ارتباط با صنعت، طرح های دانشجویی و کمیته تحقیقات دانشجویی می باشد.

✓ کمیته های اخلاق در پژوهش تنها می توانند پروپوزال هایی را بررسی کنند که قبلا به تایید یک کمیته علمی مانند شورای پژوهشی گروه، مرکز تحقیقاتی، شورای تحصیلات تکمیلی، شورای پژوهشی دانشکده یا دانشگاه و مانند آن رسیده باشند. این الزام در مورد پروپوزال هایی که از خارج از محیط دانشگاه درخواست کسب کد اخلاق می کنند نیز صادق است.

✓ از خردادماه سال ۱۳۹۴ سردبیران مجلات کشور و به خصوص مجلات انگلیسی زبان نیز موظف شدند تا جهت تایید و چاپ مقالات ارسال شده، مصوبه و کد اختصاصی کمیته ی اخلاق در پژوهش را بر اساس فرمت جدید از

نشانی پستی: تهران، شهرک قدس (غرب) - بین فلامکا و زرافشان - ستاد مرکزی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت تحقیقات و فناوری، بلوک A، طبقه ۱۵.
تلفن های تماس: ۸۳۳۳۵۶۰۰۸۰

نشانی صفحه اینترنتی: <http://www.hbi.ir>

محمد علی...
رئیس مرکز...
۱۳۹۸/۰۷/۲۱

نویسندگان دریافت نمایند و از انتشار مقالات منتج از پژوهش‌هایی که فاقد تاییدیه کمیته اخلاق می‌باشند، خودداری کنند. لازم به ذکر است که مقالات نظری مانند نامه به سردبیر، کامنتی، مرور نظام مند و غیر نظام مند، از شمول این موضوع مستثنی هستند. لازم به ذکر است در حال حاضر بسیاری از دانشگاه‌ها، دانشکده‌ها و مراکز علمی پژوهشی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و دانشگاه آزاد اسلامی دارای کمیته اخلاق در پژوهش معتبر بوده و برای پروپوزال طرح‌ها و پایان‌نامه‌های تایید شده در کمیته، مصوبه و کد اختصاصی اخلاق در پژوهش صادر می‌کنند. لذا دریافت کد اختصاصی اخلاق در پژوهش توسط سردبیر مجلات برای انجام دآوری و انتشار کلیه دستنوشته‌های دریافتی هردو وزارتین، به جز موارد ذکر شده، ضروری می‌باشد.

✓ هیچ کد اخلاقی خارج از سامانه کمیته ملی اخلاق در پژوهش معتبر نیست و کمیته های اخلاق در پژوهش لازم است اکیداً از صدور هر گونه نامه تاییدیه اخلاق در پژوهش خارج از سامانه مذکور خودداری کنند. سردبیران محترم مجلات نیز لازم است فقط تاییدیه هایی را قبول کنند که در سامانه کمیته ملی اخلاق در پژوهش نمایه شده باشند.

✓ منظور از ناشران معتبر ناشرانی هستند که هویت آنها مشخص و سابقه آنها شناخته شده است. ناشران معتبر شامل طیفی از ناشران بین المللی کاملاً شناخته شده از قبیل BMJ, PLOS, Wiley, BMC, Nature-springer, Elsevier, Cambridge, ... و دانشگاه های معتبر مانند Cambridge یا دانشگاه های علوم پزشکی داخلی و یا انجمن های علمی شناخته شده و رسمی داخلی و بین المللی هستند که مجلات معتبر نمایه شده در پایگاه های استنادی معتبر داخلی و بین المللی منتشر می کنند. اغلب مجلات معتبر دارای ضریب تاثیر (Impact Factor) هستند. لازم به ذکر است که سامانه مجلات نامعتبر و جعلی (Predatory Journals) وزارت بهداشت، صرفاً جهت اطلاع-رسانی راه اندازی شده و همانطور که در این سامانه نیز تاکید شده است، "فهرست ارائه شده در سامانه، تمامی مجلات نامعتبر موجود را در بر نمی گیرد و عدم وجود مجله در فهرست مذکور، الزاماً دلیل بر معتبر بودن آن نیست. اما وجود مجله در این فهرست نشان دهنده نامعتبر بودن آن خواهد بود."

✓ مسئولیت اطمینان از معتبر بودن نشریه علمی اصولاً و قطعاً بر عهده محققین نویسنده مقالات است و انتظار می رود که هر عضو هیات علمی نشریات معتبر حوزه کاری خود را بشناسد. کمیته ملی اخلاق در پژوهش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی شناخت مجلات معتبر هر حیطه را حداقل توانایی مورد انتظار اعضای هیات علمی می داند. وظیفه ی پژوهشگر و نویسنده مقاله است که ناشران و مجلات معتبر حیطه ی کاری خود را شناخته و از چاپ مقاله در مجلات کم ارزش که گاهی ممکن است در آینده ای نزدیک نامعتبر تلقی شوند، پرهیز کند. زیرا علی-رغم اینکه این موضوع تخلف پژوهشی محسوب نمی شود، اما علاوه بر خدشه دار شدن حیثیت علمی پژوهشگر، مسؤولیت انتشار مقاله و عواقب ناشی از آن نیز تماماً به عهده نویسنده/ نویسنده گان مقاله خواهد بود.

✓ پرداخت تشویق نقدی از اختیارات دانشگاه بوده و امتیازی است که بنا به صلاحدید و با رعایت الزامات و دستورالعمل های موجود در این خصوص، از طرف برخی دانشگاه ها به نویسندگان مقالات منتشر شده اعطا می گردد. تشویق نقدی مقالات سیاستی است که گاه عوارض جدی ای را متوجه حوزه پژوهش کشور کرده است. لذا توصیه

اکید کمیته‌ی ملی اخلاق در پژوهش‌های زیست پزشکی به دانشگاه‌ها، پرداخت تشویقی صرفا به مقالات با کیفیت بالا و منتشر شده در مجلاتی است که توسط ناشرین معتبر ملی و بین‌المللی به چاپ رسیده‌اند.

✓ در خصوص تخلفات پژوهشی، در صورتیکه تخلف پژوهشی توسط کمیته اخلاق محرز شود، بدون توجه به زمان رخداد تخلف، باید توسط مراجع ذیربط با متخلفین برخورد جدی در محدوده دستورالعمل‌ها و قوانین مصوب انجام شود و چنانچه ترفیع پایه و یا ارتقای رتبه پیرو تخلف محرز شده، صورت گرفته باشد، این ترفیع و ارتقاء منتهی و بازپس گرفته خواهد شد و با توجه به هدررفت منابع پژوهشی، فرد متخلف در مقابل مرکز تامین‌کننده‌ی هزینه‌های اجرای پژوهش نیز مسؤؤل خواهد بود.

✓ طرح‌های دانشجویی از نظر ماهیت، هیچ تفاوتی با سایر انواع پژوهش ندارند و بر اساس مصوبه کمیته ملی اخلاق، مجری اصلی طرح، استاد راهنما می‌باشد. لذا اینگونه طرح‌ها نیز مانند سایر طرح‌ها در سامانه ملی اخلاق در پژوهش جهت صدور مصوبه کمیته اخلاق ثبت می‌شوند و نام استاد راهنما به عنوان مجری طرح درج می‌گردد. در مورد قراردادهای منعقد شده برای طرح‌های دانشجویی پیش از ابلاغ مصوبه مذکور، نیاز به اقدام خاصی وجود ندارد، اما قراردادهای جدید حتی در صورت عدم دریافت کمک‌هزینه پژوهشی، حتما باید با استاد راهنما که وظیفه نظارت بر حسن اجرای طرح را به عهده دارد، بسته شود، اگرچه امکان امضای قرارداد توسط استاد راهنما و دانشجو به صورت همزمان نیز وجود دارد. نکته قابل توجه این است که هدف از اجرای تحقیقات دانشجویی، یادگیری روش تحقیق و نحوه درست اجرای پژوهش از ارائه ایده تا انتشار مقاله می‌باشد که ضروری است حتما زیر نظر یک محقق خبره به عنوان استاد راهنما انجام شود.

✓ در خصوص ثبت پایان‌نامه‌های دانشگاهی، پایان‌نامه‌ای ثبت شده محسوب می‌شود که بررسی و تایید علمی اولیه پروپوزال انجام و مصوبه و به تبع آن کد اختصاصی اخلاق در پژوهش از طریق سامانه ملی اخلاق در پژوهش (ethics.research.ac.ir) صادر و مصوبه مذکور در این سامانه نمایه شده باشد. بنا براین شرکت در امتحاناتی که بر اساس مقررات آموزشی شرط شرکت در آنها ثبت پروپوزال پایان‌نامه است، مانند امتحان پیش‌کاروری، امتحان ارتقاء سالانه دستیاری، امتحان جامع دوره‌های دکترای تخصصی منوط به اخذ کد اخلاق و نمایه شدن مصوبه اخلاق در سامانه کمیته ملی است. روشن است که صرف ثبت پروپوزال در سامانه مدیریت پژوهش دانشگاه‌ها ثبت محسوب نمی‌شود.

✓ با استناد به تبصره ماده ۶-۱ راهنمای اخلاق در انتشار آثار پژوهشی، لازم است نویسنده وابستگی سازمانی خود را به موسسه‌ای که در زمان ارسال دستنوشته در آن فعالیت دارد، اعلام کند حتی اگر در فاصله زمانی انجام پژوهش یا ارسال دستنوشته، وابستگی سازمانی پژوهشگر تغییر کرده باشد. در صورتی که نویسنده به مؤسسه محل انجام پژوهش تعهدی مبنی بر استفاده از وابستگی زمان انجام پژوهش داشته باشد، لازم است هر دو وابستگی نویسنده ذکر شود. لذا الزام افراد به درج وابستگی غیر واقعی جهت افزایش صوری انتشارات مؤسسه یا دانشگاه خاص از نظر اخلاقی غیر قابل قبول و تخلف پژوهشی محسوب می‌گردد. در مورد افرادی که هیچگونه رابطه استخدامی با دانشگاه ندارند و یا مراحل اجرای پژوهش در آن دانشگاه یا مرکز پژوهشی انجام نشده باشد، نیاز به ذکر وابستگی به دانشگاه نیست و نامشان به عنوان پژوهشگر آزاد در مقاله ذکر می‌شود. گفتمنی است که دانشجویان فارغ‌التحصیل و یا پژوهشگران،

در صورت عدم وابستگی به سازمان جدید و در صورت اجرای پژوهش در فیلد دانشگاه یا مرکز تحقیقات قلبی خود و با نظارت افراد ذیصلاح (شورای علمی/ کمیته اخلاق در پژوهش)، می‌توانند در صورت داشتن قرارداد کاری، مقالات منتج از پژوهش مذکور را با ذکر وابستگی به آن مرکز منتشر کنند. منظور از قرارداد کاری، استخدام قراردادی، پیمانی یا رسمی در دانشگاه یا مرکز نیست بلکه شامل هر نوع قرارداد کاری مکتوب می‌باشد.

✓ در خصوص انجام فعالیت‌های مشترک پژوهشی در دو دانشگاه مختلف و انتشار نتایج آن‌ها نیز با استناد به دستورالعمل طرح‌های چند مرکزی، اجرای پژوهش در محیط دانشگاه و یا مراکز وابسته به دانشگاه/ دانشکده/ سازمان و ... صرفاً منوط به دریافت مجوز از کمیته اخلاق در پژوهش دانشگاه مقصد می‌باشد. در صورتی که چنین پژوهش‌هایی یک بار کد اخلاق دریافت کرده باشند، دانشگاه مقصد مخیر است که مصوبه کمیته اخلاق دیگر را بپذیرد و یا مجدداً اقدام به بررسی اخلاقی و یا علمی پروپوزال نماید.

دکتر رضا ملک زاده
معاون تحقیقات و فناوری